

Силабус освітнього компонента

Програма навчальної дисципліни

ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ АКТИВАМИ

Шифр та назва спеціальності

072 – Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Інститут

ННІ Економіки менеджменту і міжнародного бізнесу

Освітня програма

Фінанси і банківська справа

Кафедра

Обліку і фінансів (205)

Рівень освіти

Бакалавр

Тип дисципліни

Профільний пакет дисциплін, вибіркова

Семестр

7

Мова викладання

Українська

Викладачі, розробники

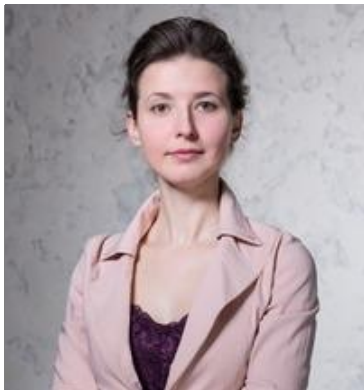
Манойленко Олександр Володимирович

oleksandr.manoylenko@khpi.edu.ua

Доктор економічних наук, професор, професор кафедри обліку і фінансів (НТУ «ХПІ»)

Автор понад 250 наукових і навчально-методичних публікацій. Провідний лектор з курсів: «Фінансова інженерія», «Блок-чейн технології та криптотрейдинг», «Фінансовий менеджмент».

[Детальніше про викладача на сайті кафедри](#)

Колесніченко Анастасія Сергіївна

Anastasiia.Koliesnichenko@khpi.edu.ua

К.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і фінансів

Автор понад 170 наукових та навчально-методичних праць. Провідний лектор з дисциплін: «Оподаткування», «Управління інвестиційним капіталом», «Обліково-аналітичне забезпечення діяльності фінансово-кредитних установ», «Податкове адміністрування та податкова звітність».

[Детальніше про викладача на сайті кафедри](#)

Загальна інформація

Анотація

Дисципліна спрямована на глибоке та ґрунтовне засвоєння студентами теоретичних та практичних аспектів щодо використання фінансових активів підприємства, оптимізації їх структури, управління та контролю за їх рухом, з врахуванням можливих ризиків.

Мета та цілі дисципліни

формування системи теоретичних знань і практичних навичок щодо застосування у професійній діяльності, формування системи знань з управління активами з метою забезпечення ефективної системи управління ресурсами підприємства.

Формат занять

Лекції, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль - екзамен.

Компетентності

СК13. Здатність до організації розробки та запровадження інноваційних фінансових технологій та інструментів фондового ринку, спираючись на знання його функціонування в умовах цифровізації, з подальшим ефективним управлінням фінансових активів на основі проведення інвестиційного аналізу.

Результати навчання

ПР25. Вміти аналізувати тенденції розвитку функціональної та технологічної складових інфраструктури фондового ринку та особливостей організації інвестування в інновації, здійснювати управління класичними та інноваційними фінансовими активами на основі інвестиційного аналізу.

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 150 год. (5 кредитів ECTS): лекції – 32 год., практичні заняття – 32 год., самостійна робота – 86 год.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

«Фінансовий аналіз», «Фінансовий контролінг»

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Лекції проблемного характеру – один із найважливіших елементів проблемного навчання студентів. Вони передбачають поряд із розглядом основного лекційного матеріалу встановлення та розгляд кола проблемних питань дискусійного характеру, які недостатньо розроблені в науці й мають актуальне значення для теорії та практики. Лекції проблемного характеру відрізняються поглибленою аргументацією матеріалу, що викладається. Вони сприяють формуванню у студентів самостійного творчого мислення, прищеплюють їм пізнавальні навички. Студенти стають учасниками наукового пошуку та вирішення проблемних ситуацій. Дискусії передбачають обмін думками та поглядами учасників з приводу даної теми (питання), а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди і переконання, виробляють вміння формулювати думки й висловлювати їх, вчать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів.

Кейс-метод – метод аналізу конкретних ситуацій, який дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності спеціалістів і передбачає розгляд проблемних ситуацій у процесі вивчення навчального матеріалу.

Презентації – виступи перед аудиторією, що використовуються для представлення певних досягнень, результатів роботи групи звіту про виконання індивідуальних завдань, проектних робіт. Презентації можуть бути як індивідуальними, наприклад виступ одного слухача, так і колективними, тобто виступи двох та більше слухачів.

Програма навчальної дисципліни

Теми лекційних занять

Тема 1. Теоретичні засади управління фінансовими активами

Фінансовий менеджмент і його роль в організації. Фінансові активи та їх класифікація.

Цінні папери та їх ринки.

Тема 2. Оцінка ризиків та доходності

Ризик та пов'язані з ним аспекти фінансового управління. Методи оцінки доходності і ризику фінансових активів.

Тема 3. Планування та стратегічне управління портфелем

Поняття портфеля та його управління. Моделі портфельного управління.

Тема 4. Фінансові інструменти

Опції, ф'ючерси, свопи та інші фінансові деривативи. Їх використання в управлінні фінансовими активами.

Тема 5. Стратегії управління активами

Розробка стратегій купівлі-продажу акцій та інших цінних паперів. Аналіз різних стратегій управління портфелем в різних умовах ринку.

Тема 6. Податкове планування та оптимізація

Податкові аспекти управління фінансовими активами. Податкові стратегії для оптимізації доходів та мінімізації ризиків.

Тема 7. Фінансова аналітика та звітність:

Фінансові звіти та їх аналіз. Використання фінансової інформації для управління активами.

Тема 8. Податкове планування та оптимізація

Податкові аспекти управління фінансовими активами. Податкові стратегії для оптимізації доходів та мінімізації ризиків.

Тема 9. Етика та відповідальність у фінансовому управлінні

Етичні аспекти управління фінансовими активами. Відповідальне управління фінансовими ресурсами. |

Теми практичних занять

Тема 1. Оцінка фінансового стану компанії

Аналіз фінансових звітів. Розрахунок ключових фінансових показників (ROE, ROA, граничний прибуток тощо).

Тема 2. Оцінка ризиків та доходності

Сценарійний аналіз ризиків та визначення ймовірностей. Визначення потенційної доходності фінансових активів.

Тема 3. Портфельне управління

Створення і аналіз інвестиційного портфеля. Розрахунок бета-коефіцієнта та інших показників портфельного ризику.

Тема 4. Використання фінансових інструментів

Розрахунок вартості опціонів, ф'ючерсів, свопів тощо. Моделювання варіантів використання деривативів для захисту від ризиків.

Тема 5. Стратегії управління активами

Розробка стратегій купівлі-продажу акцій та інших цінних паперів. Аналіз різних стратегій управління портфелем в різних умовах ринку.

Тема 6. Роль податків у фінансовому управлінні

Розрахунок оптимальних податкових стратегій. Оцінка впливу податків на рентабельність та доходність.

Тема 7. Використання фінансової аналітики

Вирішення завдань за допомогою фінансового аналізу. Використання фінансового програмного забезпечення для аналізу та прийняття рішень.

Тема 8. Податкове планування та оптимізація

Корпоративний податковий менеджмент. Форми податкового планування. Оцінка ефективності податкового планування. Тактика і стратегія податкового планування. Податкові аспекти управління фінансовими активами. Податкові стратегії для оптимізації доходів та мінімізації ризиків.

Тема 9. Етичні аспекти управління фінансовими активами

Розгляд ситуацій етичних дилем та прийняття відповідних рішень. Дослідження етичних норм у фінансовому менеджменті. |

Теми лабораторних робіт

Лабораторні роботи в рамках дисципліни не передбачені. |

Самостійна робота

Курс передбачає виконання розрахункового завдання, що містить теоретичну та практичну частини, де студент повинен показати знання, правильне розуміння та вміння працювати з інформаційними джерелами, аналізувати цифрові дані, самостійно викладати особисту точку зору, узагальнювати теоретичний і практичний матеріал, робити висновки та пропозиції.

Література та навчальні матеріали

Основна література:

1. Гаватюк Л.С., Сокровольська Н.Я., Корбутяк А.Г., Юрій Е.О. Управління фінансовими активами: навч. посіб. Чернівці: Чернівецький національний університет ім. Ю. Федьковича, 2021. 168с.
2. Коваленко Ю. М. Управління фінансовими активами : підручник : у 2-х ч. Ч. 1 / Ю. М. Коваленко. – Ірпінь : Університет ДФС України, 2019. – 498 с. – (Серія «Податкова та митна справа в Україні», т. 131).
3. Жигалкевич Ж.М., Кам'янська О.В. Фінансовий менеджмент: навч. посіб. для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент». Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 214 с.
4. Сороківська М.В., Юсипович О.І. Фінансовий менеджмент : (математичний інструментарій) : навчальний посібник. Львів : Новий Світ-2000, 2020. 281 с.
5. Brigham E., Ehrhardt M.. Financial Management: Theory & Practice. 16th Ed. Cengage Learning, 2020. 1186 p.
6. Аранчій В.І., Томілін О.О., Дорогань-Писаренко Л.О. Фінансовий менеджмент: навч. посібник. РВВ ПДАУ. 2021. 300 с.
7. Функціональні аспекти фінансового менеджменту як інструменту управління економічними системами : монографія / І.М. Вахович, В.Ю. Дорош, Х.М. Диль, М.С. Забедюк [та 13 інших]. Луцьк : Відділ іміджу та промоції Луцького НТУ, 2021. 210 с.
8. Манойленко О. В., Волоснікова Н. М., Решетняк Н. Б. Комплексна система імітаційного моделювання оцінки ефективності управління фінансовим ресурсним забезпеченням корпоративної безпеки промислового підприємства на мікроекономічному рівні. Бізнес інформ. №9. С. 27-33.
9. Koliesnichenko A. S., Bilgen S. The Theoretical Aspects of the Company's Capital Structure. Business Inform. 2023. №10. pp. 232-239.

Web-ресурси:

1. Державна фіскальна служба України. Офіційний портал. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua>
2. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL:<http://www.kmu.gov.ua>
3. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL:<http://www.minfin.gov.ua>

Система оцінювання

Критерії оцінювання успішності студента та розподіл балів

100% підсумкової оцінки складаються з результатів оцінювання у вигляді: підсумкової контрольної роботи - 40 %; виконання розрахункового завдання - 30 %; виконання самостійної роботи студента за кожною з пройдених з тем дисципліни - 30 %.
Екзамен виконується письмо та містить: 2 теоретичних завдання різного рівня складності, та 1 ситуаційне завдання.

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Норми академічної етики і політика курсу

Студент повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту. Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХПІ» розміщено на сайті: <http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/>

Погодження

Силабус погоджено

Дата погодження, підпис

Завідувач кафедри
Олександр МАНОЙЛЕНКО

Дата погодження, підпис

Гарант ОП
Марина ШЕВЧЕНКО